

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 6708 3650; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: <http://fdp.gov.lv>

RĪGĀ

01.11.2019. _____ Nr. 1-08/921 _____

Uz _____ Nr. _____

Latvijas Republikas
Ministru prezidentam
Arturam Krišjānim Kariņam

Latvijas Republikas
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu)
komitejas priekšsēdētājam
Mārtiņam Bondaram

Latvijas Republikas
Finanšu ministram
Jānim Reiram

Godātais Kariņa kungs,
Godātais Bondara kungs,
Godātais Reira kungs,

Neatbilstības ziņojums par valsts budžeta izdevumu pārdali

Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma 28. panta pirmo daļu Fiskālās disciplīnas padome (turpmāk – Padome) uzrauga Fiskālās disciplīnas likumā (turpmāk - FDL) noteikto fiskālo nosacījumu ievērošanu vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta sagatavošanā, šo likumu izpildē un grozījumu sagatavošanā.

Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma 29. panta otro daļu, ja Padome atklāj šā likuma pārkāpumus vai Padomei tie kļūst zināmi, tā sagatavo neatbilstības ziņojumu, kurā ietver rekomendācijas neatbilstību novēršanai. Neatbilstības ziņojumu sagatavo nekavējoties pēc neatbilstības konstatēšanas, iesniedz Ministru kabinetam un Saeimai, kā arī publisko Finanšu ministrijas mājaslapā internetā.

2019. gada 5. februārī Ministru kabineta sēdē apstiprināja informatīvo ziņojumu "Par makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2019.-2021.gadā"¹ un nolēma, ka nākamais vidēja termiņa budžeta ietvars tiks pieņemts 2020.-

¹ Sēdes protokols pieejams šeit: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2019-02-05>, skatīts: 11.02.2019.

2022.gadam. Līdz ar to, atbilstoši FDL 5 panta pirmajai daļai, attiecībā uz 2019.gadu paliek spēkā ierobežojumi, kurus nosaka likums par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018.-2020.gadam (turpmāk tekstā *VTBIL 2018.-2020.g.*). *VTBIL 2018.-2020.g.* 6. pants nosaka valsts budžeta maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu kopapjomu 2019. gadam 9 322 890 409 eiro apmērā. Savukārt 2019. gada budžeta likuma 2. pants nosaka apstiprināt valsts budžeta 2019. gadam izdevumus 9 391 492 946 eiro apmērā.

Tādējādi, Padome konstatē neatbilstību FDL prasībām, kas veidojusies, apstiprinot 2019. gada budžeta likumu ar izdevumu apjomu, pārsniedzot *VTBIL 2018.-2020.* apstiprināto maksimāli pieļaujamo izdevumu apjomu 2019.gadam par 68 602 537 eiro. Padome 2019.gada 5.martā sagatavoja Uzraudzības ziņojumu par Latvijas valsts budžetu 2019.gadam, kurā konstatēja, ka pārreķinot fiskālo ietvaru 2019.gadam atbilstoši FDL prasībām maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu apmērs bija jānosaka par 138,9 miljoniem eiro mazāks nekā piedāvāts valsts budžeta projektā.

2019. gada 29. oktobrī Ministru kabineta sēdē apstiprināja Informatīvo ziņojumu “Par valsts pamatbudžeta pamatfunkciju izdevumu prognozēto neapguvi un iespējamo līdzekļu pārdali 2019.gadā”², kurš, cita starpā, paredz pārdali no:

- Labklājības ministrijas: 7 641 126 eiro apmērā, tai skaitā:
 - 6 983 624 eiro – no valsts budžeta apakšprogrammas 20.01.00 “Valsts sociālie pabalsti”,
 - 624 561 eiro – no valsts budžeta apakšprogrammas 20.02.00 “Izdienas pensijas”,
 - 32 941 eiro - valsts budžeta apakšprogrammas 20.04.00 “Bēgļa un alternatīvo statusu ieguvušo personu pabalsti”.

Visos gadījumos prognozētais sociālo pabalstu vai pensiju saņēmēju skaits vidēji mēnesī nesasniedz plānoto.

- Finanšu ministrijas 457 140 eiro apmērā, valsts budžeta apakšprogrammas 31.02.00 “Valsts parāda vadība”

Padome uzskata, ka līdzekļi no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 148 070 eiro apmērā, no valsts budžeta apakšprogrammas 21.20.00 “Iemaksas starptautiskajās organizācijās” tiek izmantoti līdzīgam mērķim – iemaksām starptautiskām organizācijām - daļībai Eiropas Kosmosa aģentūras asociētās daļībvalsts statusā, un šajā gadījumā nerada FDL 5.panta pirmās daļas prasību pārkāpumu.

Padome uzskata, ka lēmums par izdevumu pārdali ir pretrunā ar noteikto Fiskālās disciplīnas likuma 5. pantā:

(1) Vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu (turpmāk — ietvara likuma projekts) sagatavo triju gadu periodam, un tajā maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopapjoms, no kura izslēgti saskaņā ar šā likuma 18.pantu noteiktie izlīdzinātie izdevumi (turpmāk — koriģētie maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumi), — ja iepriekšējā gadā tika izstrādāts vidēja termiņa budžeta ietvara likums (turpmāk — ietvara likums) — attiecīgi perioda pirmajam un otrajam gadam tiek noteikts koriģēto maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomā, kādi iepriekšējā perioda ietvara likumā bija noteikti attiecīgi otrajam un trešajam gadam, bet — ja iepriekšējā gadā netika izstrādāts ietvara likums — attiecīgi perioda pirmajam gadam tiek noteikts koriģēto maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomā, kādi iepriekšējā perioda ietvara likumā bija noteikti trešajam gadam,

² Sēdes protokols pieejams šeit: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2019-10-29>, skatīts: 01.11.2019

precizējot šo apjomu, ja izmaiņas ir šādās pozīcijās:

1) pamatbudžeta izdevumos sakarā ar aktuālākām valsts sociālo pabalstu un pensiju saņēmēju kontingenta prognozēm;

2) speciālā budžeta izdevumos sakarā ar aktuālākām sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmēju kontingenta, kā arī pensiju un pabalstu vidējā apmēra prognozēm;

...

7) izdevumos tās valsts parāda daļas apkalpošanai, kura ietilpst Valsts kases kompetencē;

8) kārtējos maksājumos Eiropas Savienības budžetā un starptautiskai sadarbībai.

Jebkura izdevumu samazināšana no programmām, kas izriet no Fiskālās disciplīnas likuma 5.panta pirmās daļas, samazina arī maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomu, jo sākotnēji maksimāli pieļaujамie valsts budžeta izdevumi ir noteikti pamatojoties uz izlīdzinātām izdevumu prognozēm. Līdz ar to, šo programmu finansējuma pārdale citu budžeta programmu finansēšanas vajadzībām neatbilst Fiskālās disciplīnas likuma nosacījumiem. Padome uzskata, ka maksimāli pieļaujамie valsts budžeta izdevumi samazināmi atbilstoši 2019.gada 29.oktobra sēdē pieņemtajam lēmuma par izdevumu pārdalīšanu par 8 098 266 eiro.

Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma 9. panta otro daļu, ja Ministru kabinets pieņem normatīvo aktu, kas nosaka, ka budžeta izdevumi pārsniedz vidējā termiņa budžeta ietvara likumā noteikto valsts budžeta izdevumu maksimālo apmēru, kas ir saistīts ar 5. panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem, vai samazina plānotos valsts budžeta ieņēmumus, Ministru kabinetam jānodrošina, ka vienlaikus stājas spēkā normatīvais akts vai normatīvie akti, kas kompensē izdevumu pieaugumu vai ieņēmumu samazinājumu.

Lai novērstu neatbilstību, kas radās sakarā ar nolemtu 2019.gada 29.oktobra Ministru kabineta sēdē, Padome rekomendē sekojošo:

1. Ministru kabinetam sagatavot un pieņemt normatīvos aktus ar kuriem pilnībā kompensētu lēmumu piešķirt papildus izdevumiem 2019.gada valsts budžetā 8 098 266 eiro, pārdalot tos no Fiskālās disciplīnas likuma 5.panta pirmajā daļā noteiktajām programmām, lai nepārkāptu maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apmēru.

2. Ministru kabinetam neizskatīt priekšlikumus pārdalīt izdevumu palielināšanai no Fiskālās disciplīnas likuma 5. panta pirmajā daļā noteiktajām apropriācijām, kas, tādejādi, pārsniedz maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomu.

Ar cieņu,

Padomes priekšsēdētājs

Jānis Platais